

О. І. Гриценко, канд. екон. наук, доц.,

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ

В сучасних умовах господарювання будь-який суб'єкт господарювання розглядається як відкрита економічна система на функціонування якої здійснюють вплив зовнішні та внутрішні чинники. Вплив таких чинників особливо посилюється в сучасних умовах господарювання та вимагає розробки і застосування ефективної системи інформаційного забезпечення. На більшості підприємств інформаційна система не створює передумов для достатнього економічного обґрунтування управлінських рішень. Вона характеризується значним обсягом і нераціональністю потоків, а саме:

- на збір, формування, обробку та інші операції витрачається біля 36% бюджетного робочого часу управлінських працівників;

- в обсязі інформації, яка надходить працівникам апарату управління, найбільшу частку досі займала обліково-звітна інформація (65 %);

- обсяг планової і розпорядчої інформації не перевищує, відповідно 9 і 13 % частки всього обсягу інформації. Особливо недостатня частка розпорядчої інформації у функціональних працівників апарату управління;

- частина зведено-аналітичної інформації є також незадовільною. Вона складає всього 12-14% загального обсягу інформації, що недостатньо для обґрунтування варіантів і прийняття управлінських рішень. Система первинних бухгалтерських документів характеризується низьким рівнем аналітичності і не дає змоги збільшити частку зведено-аналітичної інформації.

Такий стан управлінської інформації на підприємствах України призводить до того, що керівники недоотримують 26-32% інформації для прийняття управлінських рішень як оперативного, так і стратегічного плану.

При цьому слід зазначити, що незважаючи на недостатність обсягу інформації для прийняття управлінських рішень, керівнику підприємства для узгодження і затвердження надходить 30-35% зайвої інформації. Проблема полягає в тому, що неефективність облікових потоків призводить до дублювання облікової інформації не лише в системі управління, але й у підсистемах бухгалтерського обліку.

Недоліки існуючої системи облікової інформації можна виділити за такими напрямками:

- нестача облікової інформації в окремих її видах, відсутність комплексного подання необхідної та достатньої інформації;
- дублювання інформаційних потоків різних рівнів управління процесом виробництва продукції, надання послуг та витратами діяльності;
- запізнення надходження та подання інформації, що веде до затримки прийняття рішень та впливає на оперативність управлінських дій.

Вдосконалення управлінської інформаційної системи підприємства можливе лише на основі системного і комплексного підходу. І одним з них на нашу думку, є побудова оптимальної системи обліку, що повинна здійснюватися в напрямку його спрощення.

Тому для побудови цієї системи пропонується ряд вимог до інформаційного забезпечення обліку, виконання яких «призведе» до більш мобільної, гнучкої, але разом з тим більш точної і якісної системи обліку.

Крім того все більшої актуальності набувають питання підготовки та подання інтегрованої звітності. Підготовка суб'єктами господарювання інтегрованої звітності є перспективним напрямком формування чіткої стратегії розвитку та підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах євроінтеграції.

Концепція інтегрованої звітності, запропонованої Міжнародним комітетом містить шість провідних принципів: стратегічна спрямованість та орієнтування а майбутнє; взаємоузгодженість інформації; зворотня реакція зацікавлених сторін; суттєвість та чіткість; надійність та повнота; послідовність та співставність.

На нашу думку, інтегрована звітність – більш широка форма звітності, ніж традиційна, оскільки ця система буде відображати та вимірювати окремі компоненти створення вартості в компанії. Основні якісні характеристики інтегрованої звітності, які б були доречними для розвитку інформаційного середовища організації та ведення обліку на підприємствах наведені на рисунку 1.

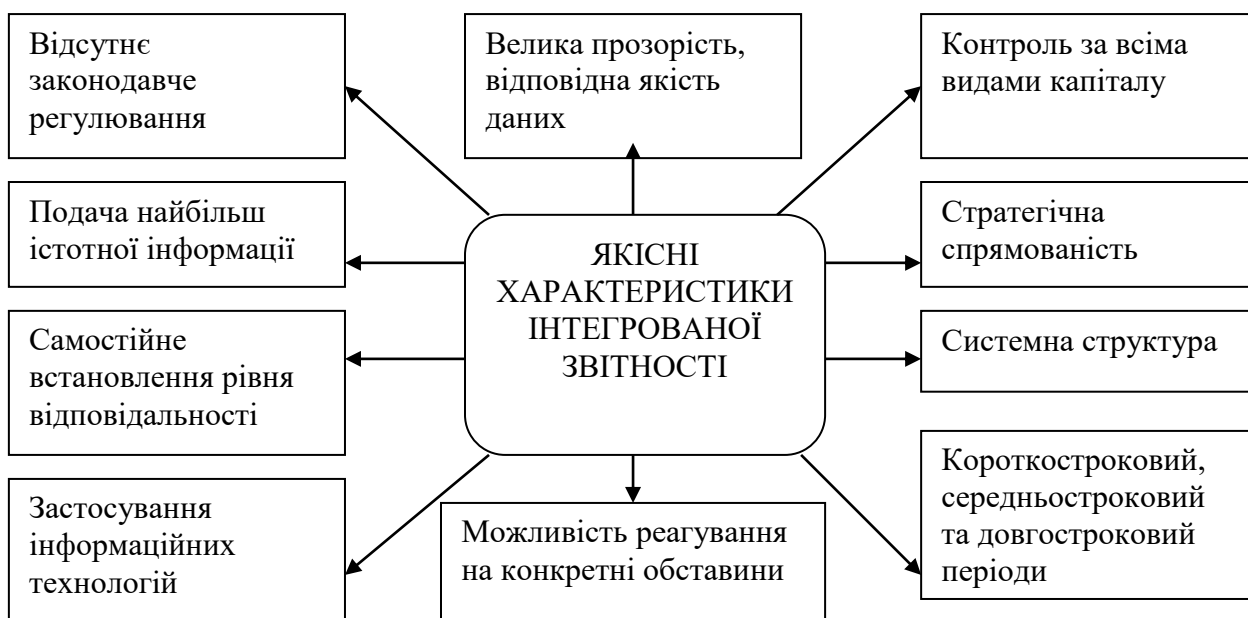

Рисунок 1. Якісні характеристики інтегрованої звітності

Таким чином, удосконалення інформаційного забезпечення обліку в сучасних умовах господарювання має відповідати основним якісним характеристикам складання інтегрованої звітності, що безумовно забезпечить ефективну взаємодію компаній з фінансовими ринками та широким спектром зацікавлених користувачів та можливість надавати актуальну інформацію про корпоративну стратегію та оцінити стійкість бізнесу.